

Tabulka č. 1 Srovnání souhlasu žáků s položkami hodnotícími zapojení žáků do hodin čtení v méně úspěšných a velmi úspěšných třídách (dělení dle kombinace gramotností)

Podíl žáků, kteří s výrokem souhlasí (tj. rozhodně + spíše souhlasí) v %		
	MÉNĚ ÚSPĚŠNÉ TŘÍDY	VELMI ÚSPĚŠNÉ TŘÍDY
Líbí se mi, o čem ve škole čteme	81	87
Učitel mi dává číst zajímavé věci	74	79
Vím, co učitel chce, abych dělal/a	83	92
Při čtení myslím na něco jiného	48	32
Učitel vysvětluje srozumitelně	92	98
Zajímá mě, co učitel říká	90	93
Učitel mi dává zajímavé úkoly	74	78

Jistý potenciál ke zlepšení je možný vidět u položky *učitel mi dává zajímavé úkoly*, se kterou souhlasí v průměru v ČR 72 % žáků, ale mezinárodní průměr je vyšší (85 %), podobně jako u položky *učitel mi dává číst zajímavé věci*, kde je mezinárodní průměr také vyšší (85 %).

Dále byla hodnocena četnost různých **čtenářských aktivit ve škole**²⁴. *Potichu pro sebe* si každý den nebo téměř každý den ve větší míře čtou žáci v méně úspěšných třídách dle čtenářské gramotnosti (29 % oproti 18 % ve velmi úspěšných třídách), kteří současně v menší míře deklarují, že si takto čtou jen dvakrát za měsíc nebo méně (18 % vs. 27 %). Naopak *čtení knih, které si sami vyberou*, je frekventovanější aktivita ve velmi úspěšných třídách jen podle kombinace úrovně všech tří gramotností (alespoň jednou týdně to deklaruje 53 % žáků oproti 42 % z méně úspěšných tříd, v průměru v ČR to je 39 %). Při dělení tříd podle úrovně úspěšnosti ve čtenářské gramotnosti zde nepozorujeme mezi třídami rozdíly. Za zmínku stojí, že nikdy nebo téměř nikdy tuto aktivitu ve škole nedělá obecně 39 % žáků v ČR.

7.2.4 Matematika ve škole

Dle souhrnného ukazatele bylo sledováno **zapojení žáků do hodin matematiky**²⁵. Jisté rozdíly mezi třídami pozorujeme zejména při dělení podle kombinace úrovně všech tří gramotností a v menší míře dle matematické gramotnosti, kdy „zapojení“ jsou o něco více žáci z velmi úspěšných tříd (57 / 54 % žáků oproti 41 / 47 % žáků z méně úspěšných tříd, v průměru v ČR to je 48 % žáků, což je mírně nad mezinárodním průměrem 42 %). To se dá interpretovat jako pozitivní zjištění, protože v ČR se daří zapojovat do výuky i ty slabší žáky.

Když se podíváme na jednotlivé položky tohoto ukazatele, tak (podobně jako při hodnocení výuky čtení) dle míry souhlasu s položkou *při matematice myslím na něco jiného* se ukazuje, že žáci z méně úspěšných tříd jsou o něco méně soustředění (rozhodně a spíše souhlasí 34 % žáků při dělení dle úspěšnosti v kombinaci všech tří gramotností, při dělení dle matematické a čtenářské gramotnosti pak 30 %) než ti z velmi úspěšných tříd (20 % žáků souhlasí, průměrně v ČR to uvádí 25 % žáků). Dále se liší mírně v míře souhlasu s položkou *vím, co učitel chce, abych dělal/a* (rozhodně a spíše souhlasí 88 % žáků v méně úspěšných a 95 % ve velmi

²⁴ Četnost aktivity byla hodnocena na čtyřbodové škále: 1 – každý den nebo téměř každý den, 2 – jednou nebo dvakrát za týden, 3 – jednou nebo dvakrát za měsíc, 4 – nikdy nebo téměř nikdy.

²⁵ Ukazatel byl vytvořen dle míry souhlasu s výroky: *vím, co učitel chce, abych dělal/a; při matematice myslím na něco jiného; učitel vysvětluje srozumitelně; zajímá mě, co učitel říká; učitel mi dává zajímavé úkoly* na škále: 1 – rozhodně souhlasím, 2 – spíše souhlasím, 3 – spíše nesouhlasím, 4 – rozhodně nesouhlasím. Na základě skóre na zkonstruované škále byly pro tento ukazatel vytvořeny tři kategorie: zapojení, do určité míry zapojení a nezapojení.